

2.5. Przyznawanie pomocy pieniężnej na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki osobom opuszczającym całodobowe placówki opiekuńczo-wychowawcze typu rodzinnego i socjalizacyjnego, domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, rodziny zastępcze oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze

W sprawach dotyczących osób opuszczających placówki opiekuńczo-wychowawcze Ośrodek nie wydał żadnej decyzji odmownej w zakresie przyznania pomocy.

[Dowód: akta kontroli, str. 365]

Dane dotyczące udzielonej pomocy pieniężnej na usamodzielnienie, kontynuowanie nauki i zagospodarowanie osobom opuszczającym placówki opiekuńczo-wychowawcze zawarto w tabeli nr 8.

W celu dokonania oceny sposobu udzielania pomocy usamodzielniającym się wychowankom z placówek opiekuńczo-wychowawczych badaniem objęto akta 29 usamodzielnianych wychowanków z placówek opiekuńczo-wychowawczych (100 % ogółem).

We wszystkich skontrolowanych aktach usamodzielniających się 29 wychowanków z placówek opiekuńczo-wychowawczych znajdowały się:

- informacje o wychowankach zamierzających się usamodzielić,
- wskazanie opiekuna usamodzielnienia,
- wnioski wychowanków o pomoc finansową, zaopiniowane przez opiekunów,
- zaświadczenia szkolne potwierdzające kontynuowanie nauki,
- wywiady środowiskowe,
- decyzje przyznające pomoc pieniężną i rzeczową,
- indywidualny program usamodzielnienia,
- plan kontynuowania nauki.

Ustalono, że pomoc pieniężna została ustalona w prawidłowej wysokości i przekazano ją terminowo na wskazany rachunek bankowy.

W decyzjach administracyjnych pomoc pieniężną na kontynuację nauki ustalano w sentencjach na okres „do czasu ukończenia nauki nie dłużej jednak niż do ukończenia 25 lat”.

[Dowód: akta kontroli, str. 383, 389-396, 404]

ga

ga

Zgodnie z § 2 ust. 5 rozporządzenia w sprawie usamodzielnienia pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki jest przyznawana na czas trwania roku szkolnego i roku akademickiego.

Decyzje ustalające pomoc pieniężną na kontynuowanie nauki przygotowywali pracownicy Sekcji Pomocy Instytucjonalnej i Opiekuńczej Ośrodka, kierowanej przez Panią Ewę Krusińską, która także podpisywała decyzje z upoważnienia Prezydenta Miasta Włocławka.

Na pytanie, dlaczego w decyzji przyznawano osobom usamodzielnianym pomoc pieniężną na kontynuację nauki na okres do ukończenia nauki nie dłużej niż do ukończenia 25 roku życia, zamiast na okres roku szkolnego lub akademickiego, Pani Ewa Krusińska – kierownik Sekcji Pomocy Instytucjonalnej i Opiekuńczej Ośrodka wyjaśniła, że:

- warunkiem uzyskania pomocy pieniężnej na kontynuowanie nauki jest realizowanie zobowiązań zawartych w indywidualnym programie usamodzielnienia,
- w oparciu o ten dokument oraz zebrane materiały wydawana jest decyzja administracyjna,
- pomoc na kontynuowanie nauki jest realizowana w czasie trwania roku szkolnego bądź akademickiego,
- w przypadku braku podstaw do przyznania świadczeń następuje zawieszenie wypłaty, a w przypadku nienależnie pobranych świadczeń następuje zobowiązanie do ich zwrotu.

Pani Ewa Krusińska – kierownik Sekcji Pomocy Instytucjonalnej i Opiekuńczej Ośrodka przedłożyła pismo z Ministerstwa Polityki Społecznej Departament Pomocy i Integracji z dnia 23 marca 2005 r. (znak: DPS-IV-5120-1070-37-MB/05) w którym podano: *Treść art. 89 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej i § 2 ust. 5 rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 grudnia 2004 r. w sprawie udzielenia pomocy na usamodzielnienie, kontynuowanie nauki oraz zagospodarowanie (Dz. U. z 2005 r. Nr 6, poz. 45) wskazują, że decyzja o przyznaniu pomocy pieniężnej na kontynuowanie nauki powinna być wydana na cały deklarowany w indywidualnym programie usamodzielnienia czas nauki. Ustawa określa ogólnie, że pomoc na kontynuowanie nauki przyznaje się na czas nauki do 25 r. ż. Natomiast w rozporządzeniu doprecyzowano pojęcie czasu nauki, który dzieli się na kolejne lata szkolne i akademickie, w których zawarte są okresy nauki i wakacje.*

[Dowód: akta kontroli, str. 405, 411-414]

Stwierdzono, że w jednym przypadku osoba pobierająca pomoc pieniężną na kontynuowanie nauki (Monika Sz.) kilkakrotnie przedłożyła w Ośrodku sfałszowane bądź przerobione zaświadczenia potwierdzające kontynuację nauki w szkole.

Ośrodek podjął następujące działania:

- zawiadomił policję o podejrzeniu popełnienia przestępstwa,
- decyzją z dnia 22.02.2008 r. uchylił decyzję z dnia 12.12.2003 r. dotyczącą przyznania pomocy pieniężnej na kontynuowanie nauki i zaprzestał wypłaty świadczeń od lutego 2007 r.,
- decyzją z dnia 26.02.2008 r. ustalił zwrot nienależnie pobranego świadczenia z tytułu kontynuowania nauki, łącznie na kwotę 8.831,97 zł.

Dnia 26 maja 2008 r. Komenda Miejska Policji we Włocławku sformułowała przeciwko Monice Sz. akt oskarżenia o przestępstwo z art. 286 § 1 kk w zb. z art. 270 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk.

[Dowód: akta kontroli, str. 397-400]

2.6. Pomoc w integracji ze środowiskiem osób mających trudności w przystosowaniu się do życia, młodzieży opuszczającej całodobowe placówki opiekuńczo-wychowawcze typu rodzinnego i socjalizacyjnego, domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, rodziny zastępcze oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze, mających braki w przystosowaniu się

Ośrodek stosował następujące formy pomocy w integracji ze środowiskiem:

- Pomoc w podjęciu zatrudnienia.
- Stały kontakt z byłymi wychowankami po opuszczeniu placówki, szczególnie wychowawców, którzy są opiekunami usamodzielnienia.
- Pomoc w załatwianiu spraw urzędowych.
- Pomoc w uzyskaniu mieszkań z zasobów Urzędu Miasta.
- Pomoc w przygotowaniu (remontie) oraz wyposażeniu posiadanych przez wychowanków mieszkań bądź lokali, w których zamieszkują po opuszczeniu placówek, pozyskiwanie pomocy osób prywatnych.

Stały kontakt ze szkołami i motywowanie do kontynuowania nauki i zdobycia zawodu.

- Zapewnienie możliwości korzystania z pomocy i wsparcia specjalistów (psychologa, pedagoga, prawnika).
- Zapewnienie możliwości pobytu w mieszkaniach chronionych, monitorowanie pobytu, pomoc i wsparcie w rozwiązywaniu spraw problemowych.
- Praca socjalna w środowisku – miejscu osiedlenia po opuszczeniu placówki.

W przypadku ubiegania się o mieszkanie socjalne z Urzędu Miasta Włocławek, zgodnie z ustaleniami zawartymi w indywidualnym programie usamodzielnienia, informowano o procedurach w tym zakresie i w uzasadnionych przypadkach we współpracy z pracownikami placówki, pomagano w uzyskaniu mieszkania.

W 2007 r. i 2008r. 4 wychowanków, którzy opuścili różne typy placówek, otrzymało mieszkania socjalne z zasobów lokalowych Urzędu Miasta Włocławek.

W sytuacjach wymagających pilnej potrzeby pozyskania mieszkania Ośrodek zabezpieczał pobyt w mieszkaniu chronionym. Z formy tej skorzystało w 2007 r. – 5 wychowanków i 2008 r. – 6 wychowanków. Ponadto w 2007 r. 4 wychowanków, którzy powrócili do środowiska zostało objętych pomocą w formie zasiłków okresowych i celowych oraz pracą socjalną z powodu bezrobocia i braku źródła utrzymania. W 2008 r. pomocą w tym zakresie zostało objętych 7 osób.

[Dowód: akta kontroli, str. 366-367]

2.7. Podejmowanie innych działań wynikających z rozeznaczonych potrzeb, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych

W badanym okresie Ośrodek realizował programy osłonowe dotyczące rozeznaczonych problemów o charakterze patologii społecznych, które były stosownymi uchwałami przyjęte przez Radę Miasta Włocławek, a mianowicie:

- Nr 51/XLIX/2006 z dnia 5 czerwca 2006 r. „Miejski Program Rozwiązywania Problemu i Łagodzenia Skutków Bezdomności na lata 2006- 2010”, m. in. którego celem było udoskonalanie systemu pomocy bezdomnym poprzez profilaktykę bezdomności, zabezpieczeniu podstawowych potrzeb osób bezdomnych oraz aktywizację tych osób.

- Nr 29/VI/2007 z dnia 26 marca 2007 r. i Nr 9/XIV/2008 z dnia 3 marca 2008 r. „ Miejski Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2007-2008”, którego celem m. in. było zmniejszenie populacji osób pijących alkohol poprzez zmniejszenie ilości częstotliwości picia alkoholu przez młodzież,

K. Kucyński

ograniczanie dzieciom i młodzieży dostępu do substancji psychoaktywnych, zwiększanie dostępności profesjonalnych działań terapeutycznych oraz pomoc osobom uzależnionym i ich rodzinom, zapobieganie patologii rodzin oraz zapobieganie przemocy domowej wywołanej przez alkohol. Programy te uwzględniały kierunki działań określone w Narodowym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Krajowym Programie Przeciwdziałania Narkomanii.

- Nr 136/XL/2005 z dnia 7 listopada 2005 r. „Miejski Program nad Dziećmi i Rodziną” mający m. in. na celu realizację kierunków działań niezbędnych do całości systemu profilaktyki i opieki zgodnie z obowiązującymi wymogami.

- Nr 98/LII/2006 z dnia 16 października 2006 r. „Miejski Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie”, którego celem m. in. było inicjowanie i wspieranie działań podnoszących świadomość społeczeństwa w zakresie przyczyn skutków przemocy, zmniejszanie liczby przypadków przemocy oraz podnoszenie skuteczności metod jej powstrzymywania poprzez zintegrowane działanie wszystkich służb instytucji i organizacji.

Realizowane programy osłonowe przez Ośrodek były zgodne z kierunkami działań przyjętych w „Miejskiej Strategii Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2005-2015”.

[Dowód: akta kontroli, str. 409- 410]

2.8 Sporządzanie sprawozdawczości oraz przekazywanie jej właściwemu wojewodzie, również w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu informatycznego.

Zgodnie z § 8 pkt f Regulaminu Ośrodek m. in. sporządzał sprawozdania w wersji elektronicznej z zastosowaniem systemów informatycznych dwóch dostawców oprogramowania wymienionych na stronie www.politykaspoleczna.gov.pl, tj.:

- program systemu ewidencji podopiecznych „POMOC” firmy TOP-TEAM TT Sp. z o. o. ul. Mroczna 9/11/13 lok. 96 w Warszawie. Obecna wersja programu „TT POMOC” GP-1.2-2-1 z dnia 27 maja 2008 r. wykonana zgodnie z wymaganiami homologacyjnymi zawierająca wszystkie niezbędne elementy określone przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej. Program powyższy wykorzystywany był w Ośrodku przez pracowników Sekcji Realizacji Świadczeń Społecznych na 20 stanowiskach pracy.

Program systemu „POMOST” z dniem 1 stycznia 2006 r. dla wersji wymagań homologacyjnych 1.2 – świadectwo homologacji nr 1/1.2/PS/O/2005 dla systemu „OU-POMOST” wersja O-1.2-20-0.0, dla poziomu organizacyjnego „O”-(OPS) gmina uzyskała od firmy COMPUTERLAND S.A. z siedzibą w Warszawie ul. Al. Jerozolimskie 180 obecnie firma „SYGNITY” S.A. ul. Al. Pokoju w Krakowie. Obecnie użytkowana wersja 20-4.0, dostosowana jest do erraty, do wymagań homologacyjnych 1.2 z dnia 25 kwietnia 2008 r. i do nowych reguł kontroli zbiorów centralnych, obowiązujących od II kwartału 2008 roku. Program użytkowy „POMOST” zainstalowano w Ośrodku na 5 stanowiskach pracy w Sekcji Pomocy Instytucjonalnej i Opiekuńczej. Sporządzane sprawozdania w badanym okresie z wykorzystaniem powyższego oprogramowania były przesyłane wraz ze zbiorami centralnymi do urzędu wojewódzkiego.

[Dowód: akta kontroli, str. 38, 133 – 145]

2.9. Realizacja dochodów i wydatków Ośrodka

Ośrodek w badanym okresie przedłożył Prezydentowi Miasta Włocławka wykaz zadań i potrzeb finansowych w zakresie pomocy społecznej. Prezydent Miasta Włocławka zatwierdził powyższe potrzeby dnia 27 grudnia 2006 r. na rok 2007 oraz analogicznie 27 grudnia 2007 r. na rok 2008.

W latach 2007-2008 (do 30 czerwca) dochody i wydatki Ośrodka kształtowały się następująco:

stan na dzień 31 grudnia 2007 r.

Tabela nr 14

(w zł)

Rozdz. klas. budż.	Nazwa	Zgłoszone zapatrz.	Plan	Plan po zmianie	Kwota przekaz. środków	Wykonanie	6 : 3 (%)	7 : 3 (%)	7 : 6 (%)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Zadania własne gminy		40.507.451	33.229.833	37.159.763	34.741.827	34.157.185	85,77	84,32	98,32
85154	Przeciwdziałanie alkoholizmowi	606.216	606.216	606.216	419.713	416.076	69,23	68,63	99,13
85201	Placówki opiekuńczo-wychowawcze świetlice	618.854	618.854	614.579	539.508	530.988	87,18	85,80	98,42
85202	Domy pomocy społecznej	803.000	803.000	856.672	856.184	855.069	106,62	106,48	99,87
85203	Ośrodki wsparcia i chron.	391.016	391.016	252.516	249.764	248.556	63,88	63,57	99,52
85203	Ośrodki wsparcia-SiDS	40.760	40.760	57.335	57.335	55.898	140,66	137,14	97,49
85212	Świadczenia rodz. zalicz. oraz składki na ubezpiecz. emerytalne i renty z ubezpiecz. społ.	172.665	172.665	162.665	145.942	123.158	84,52	71,33	84,39
85214	Zasiłki i pomoc w naturze oraz śiła. na ubezpiecz. emerytalne i renty.	13.474.540	9.237.160	11.860.903	11.426.940	10.994.228	84,80	81,59	96,21
85215	Dodatki mieszkaniowe	8.320.900	7.820.900	7.648.628	6.481.060	6.478.771	77,89	77,86	99,96

85219	Ośrodki pomocy społecznej	6.855.178	6.712.360	6.956.910	0.599.562	6.556.332	96,27	95,64	99,34
85219	Ośrodki pomocy społecznej-EPS	70.454	70.454	128.881	128.681	120.671	182,93	171,28	93,63
85295	Pozostała działalność	9.153.868	6.756.448	8.014.458	7.836.938	7.777.438	85,61	84,96	99,24
Zadania zlecone gminie		37.373.928	38.653.100	33.393.900	33.393.900	32.289.278	89,35	86,40	96,69
85203	Ośrodki wsparcia	454.078	403.200	496.480	496.480	492.186	109,34	108,39	99,14
85212	Świadczenia rodz. zal. alim. oraz składki na ubezpiec. emerytalne i rent z ubezpiec. społ.	33.105.247	34.897.000	29.316.736	29.316.736	28.221.838	88,56	85,25	96,27
85213	Składki na ubezpieczenie zdrowotne osoby pob. niektóre świadczenia z pom. społ. oraz niektóre ze świadczeń rodzinnych	335.578	290.400	307.916	307.916	304.795	91,76	90,83	98,99
85214	Zasiłki i pomoc w naturze oraz składki na ubezpiec. emerytalne i rent.	3.338.400	2.972.500	3.148.872	3.148.872	3.146.563	94,32	94,25	99,93
85228	Usługi opiekuńcze i specj. usługi opieki	140.625	90.000	123.896	123.896	123.896	88,10	88,10	100
Zadania własne powiatu		3.959.578	3.829.578	3.696.792	3.361.000	3.333.588	84,88	84,19	99,18
85201	Placówki opiekuńczo-wychowawcze	446.000	446.000	408.500	378.000	376.245	84,75	84,36	90,54
85204	Rodziny zastępcze	2.205.282	2.205.282	2.013.746	1.813.000	1.809.343	82,21	82,05	99,80
85219	Ośrodki pomocy społecznej	433.179	383.179	441.779	430.000	429.443	99,27	99,14	99,87
85220	Jedn. specj. poradn. mieszkani. chronione i ostr. Interw. Kryzysowej	560.652	500.652	503.652	465.000	460.813	82,94	82,19	99,10
85295	Pozostała działalność	0	0	8.000	8.000	8.000	0	0	100
85321	Zespoły ds. orzekania o niepełnosprawności	314.465	294.465	321.115	267.000	249.744	84,91	79,42	93,54
Zadania rządowe powiatu		179.102	168.400	233.396	233.396	232.798	130,31	129,98	99,74
85150	Składki na ubezpiec. zdrowotne oraz świadczenia dla osób nie objętych obowiązkiem ubezpiec. zdrowotnego	60.329	58.400	72.200	72.200	71.896	119,68	119,17	99,58
85218	Powiatowe centra pomocy rodzinie	0	0	5.760	5.760	5.760	0	0	100,00
85321	Zespoły ds. orzekania o niepełnosprawności	118.773	110.000	155.436	155.436	155.142	130,87	130,62	99,81

Źródła finansowania wydatków w roku 2007 w poszczególnych zadaniach i ich wykorzystanie:

Tabela nr 15

(w zł)

Lp	Zadanie	Wykonanie wydatków	Źródła finansowania			Wykorzystanie		
			Wojewody	U.M.	EPS	4 : 3 (%)	5 : 3 (%)	6 : 3 (%)
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Zadania własne gminy	34.157.185	14.202.765	19.833.749	120.671	41,58	58,07	0,35
2	Zadania zlecone gminie	32.289.278	32.289.278	0	0	100	0	0
3	Zadania własne powiatu	3.333.588	8.000	3.325.888	0	0,24	99,76	0
4	Zadania rządowe powiatu	232.798	232.798	0	0	100	0	0
Ogółem		70.012.849	46.732.841	23.159.337	120.671	66,75	33,08	0,17

(Dowód: akta kontroli, str. 335 - 337)

stan na dzień 30 czerwca 2008 r.

Tabela nr 16

(w zł)

Rozdz. klas. budż.	Nazwa	Zgłoszone zapatr.	Plan	Plan po zmianie	Kwota przekaz. środków	Wykonanie	6-3 (%)	7-3 (%)	7-6 (%)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Zadania własne gminy		33.838.077	33.795.993	35.355.875	15.612.806	14.735.946	46,14	43,55	94,38
85154	Przeciwdziałanie alkoholizmowi	602.931	523.930	773.930	152.000	110.457	25,21	18,32	72,67
85201	Placówki opiekuńczo-wychowawcze świetlice	612.659	612.659	612.659	315.300	291.150	51,46	47,52	92,34
85202	Domy pomocy społecznej	840.000	840.000	840.000	481.900	452.705	57,37	53,89	93,94
85203	Ośrodki wsparcia-SDS	44.880	44.880	44.930	29.000	22.263	64,62	49,61	76,77
85212	Świadczenia rodz.zal.alim.oraz składki na ubezpiec.emer.i rent z ubezpie.spół	166.405	166.405	266.355	90.000	72.333	54,08	43,47	80,37
85214	Zasiłki i pomoc w naturze oraz skłd. na ubezpiec.emer.i rent.	11.307.687	11.805.000	11.008.730	4.669.823	4.627.785	41,30	40,93	99,10
85215	Dotatki mieszkaniowe	7.671.270	7.071.270	7.071.270	2.769.000	2.628.747	36,10	34,27	94,93
85219	Ośrodki pomocy społecznej	7.072.500	6.931.500	7.330.016	3.663.477	3.392.506	51,80	47,97	92,60
85295	Pozostała działalność	5.519.745	5.800.349	6.303.588	3.442.306	3.138.000	62,36	56,85	91,16
85395	Pozostała działalność-EFS	0	0	1.104.392	0	0	0	0	0
Zadania zlecone gminie		38.207.961	33.376.000	32.225.100	15.112.378	14.976.474	39,55	39,20	99,10
85195	Pozostała działalność	0	1.000	1.000	98	97	0	0	98,98
85203	Ośrodki wsparcia	580.778	429.100	429.100	224.989	224.989	38,74	38,74	100
85212	Świadczenia rodz.zal.alim.oraz składki na ubezpiec.emer.i rent z ubezpie.spół	33.732.907	29.151.900	28.199.000	13.179.700	13.043.797	39,07	38,67	98,97
85213	Składki na ubezpieczenie zdr.opł.za osoby pob.niektóre św. z pom. społ. oraz niektóre ze św. rodzinnych	334.736	353.000	353.000	120.772	120.772	36,08	36,08	100
85214	Zasiłki i pomoc w naturze oraz skłd. na ubezpiec.emer.i rent.	3.450.649	3.345.000	3.147.000	1.538.828	1.538.828	44,60	44,60	100
85228	Usługi opiekuńcze i specj.usługi opieki	108.900	96.000	96.000	47.991	47.991	44,07	44,07	100
Zadania własne powiatu		3.613.438	3.613.438	3.613.438	1.700.000	1.674.325	47,05	46,34	98,49
85201	Placówki opiekuńczo-wychowawcze	500.963	500.963	483.563	155.000	150.320	20,94	30,01	96,98
85204	Rodziny zastępcze	1.848.254	1.848.254	1.840.414	936.000	930.142	50,64	50,33	99,37
85219	Ośrodki pomocy społecznej	447.303	447.303	455.143	220.000	212.097	49,18	47,42	96,41
85220	Jedn.specj.poradn.mieszkania chronione i ośr. Interw. Kryzysowej	499.008	499.008	499.008	255.000	251.385	51,10	50,38	98,58
85321	Zespoły ds. orzekania o niepełnosprawności	317.910	317.910	335.310	134.000	130.381	42,15	41,01	97,30
Zadania rządowe powiatu		192.277	265.800	265.800	132.254	118.430	68,78	61,59	89,55
85150	Składki na ubezpiec.zdrow.oraz świadczenia dla osób nie objętych obowiązkim ubezpiec.zdrowotnego	71.856	71.000	71.000	31.670	31.670	44,07	44,07	100

85218	Powiatowe centra pomocy rodzinie	0	5.800	5.800	2.898	2.898	0	0	100
85321	Zespoły ds. orzekania o niepełnosprawności	120.421	189.000	189.000	97.686	83.862	81,12	69,64	85,85

Źródła finansowania wydatków w I półroczu 2008 roku w poszczególnych zadaniach i ich wykorzystanie:

Tabela nr 17

(w zł)

Lp	Zadanie	Wykonanie wydatków	Źródła finansowania			Wykorzystanie		
			Wojewody	U.M.	EPS	4 : 3 (%)	5 : 3 (%)	6 : 3 (%)
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	Zadania własne gminy	14.735.946	7.450.592	7.285.354	0	50,56	49,44	0
2	Zadania zlecone gminie	14.976.474	14.976.474	0	0	100	0	0
3	Zadania własne powiatu	1.674.325	0	1.674.325	0	0	100	0
4	Zadania rządowe powiatu	118.430	118.430	0	0	100	0	0
Ogółem		31.505.175	22.545.496	8.959.679	0	71,56	28,44	0

Dyrektor Ośrodka nie posiadał upoważnienia Prezydenta Miasta Włocławka do dokonywania przeniesień planowanych wydatków.

[Dowód: akta kontroli, str. 339 – 341]

3. System kontroli wewnętrznej, nadzór i skargi

3.1. Kontrola wewnętrzna i nadzór

3.1.1. Procedury wewnętrznej kontroli finansowej Dyrektor Ośrodka ustalił dnia 2 stycznia 2005 r. w załączniku Nr 1 do zarządzenia Nr 2/2005. Zarządzeniem Nr 13/2008 r. z dnia 6 maja 2008 r. Dyrektor Ośrodka wprowadził nowe procedury wewnętrznej kontroli finansowej w załączniku Nr 1.

W procedurach wewnętrznej kontroli finansowej podano, że:

- kontroli dokonuje się pod względem legalności, celowości, gospodarności oraz zgodności dokumentacji ze stanem faktycznym,
- podpis dyrektora Ośrodka zatwierdzający operację gospodarczą do realizacji oznacza uznanie, że została ona poddana procedurom kontroli wewnętrznej zgodnie z przepisami tego zarządzenia.

W dokumencie tym opisano m.in.: procedurę zaciągania zobowiązań, udzielania zamówień publicznych, zagadnienia kontroli wstępnej i następczej.

W § 13 pkt 2 załącznika Nr 1 do zarządzenia Nr 13/2008 z dnia 6.05.2008 r. podano: „W sprawowaniu wewnętrznej kontroli finansowej w MOPR zastosowanie mają *Standardy kontroli finansowej w jednostkach sektora finansów publicznych* (Dz. Urz. Min. Fin. z 2006 roku Nr 7, poz. 58).”

W powyższy procedurach nie uwzględniono niektórych standardów kontroli finansowej (identyfikacja zadań wrażliwych, identyfikacja ryzyka, analiza ryzyka, monitorowanie i ocena systemu kontroli finansowej).

[Dowód: akta kontroli, str. 357-361]

Zgodnie z art. 47 ust. 3 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104 ze zm.) kierownik jednostki ustala w formie pisemnej procedury, o których mowa w ust. 2, biorąc pod uwagę standardy kontroli finansowej, o których mowa w art. 63 ust. 1 pkt 1, oraz zapewnia ich przestrzeganie. W myśl art. 63 ust. 1 pkt 1 ustawy o finansach publicznych koordynacja kontroli finansowej w jednostkach sektora finansów publicznych obejmuje określanie i upowszechnianie standardów kontroli finansowej.

Standardy kontroli finansowej w jednostkach sektora finansów publicznych zostały określone w Komunikacie Nr 13 Ministra Finansów z dnia 30 czerwca 2006 r. w sprawie standardów kontroli finansowej w jednostkach sektora finansów publicznych (Dz. Urz. Min. Fin. Nr 7, poz. 58).

W powyższym zakresie Pani Maria Ignatowska – dyrektor Ośrodka wyjaśniła, że:

- znowelizowane Zarządzenie Nr 13/2008 Dyrektora Ośrodka z dnia 6 maja 2008 r. w sprawie procedur kontroli wewnętrznej zawiera wszystkie „standardy kontroli finansowej w jednostkach sektora finansów publicznych”,
- standardy, w tym m.in. identyfikacja ryzyka, analiza ryzyka nie zostały odrębnie wyszczególnione, ale wg mojej opinii zawarte są m.in. w § 7 ww. Zarządzenia,
- w rozdziale 4 ww. Zarządzenia zawarto delegację dotyczącą m.in. faktu, że w sprawowaniu wewnętrznej kontroli finansowej zastosowanie mają „Standardy kontroli finansowej w jednostkach sektora finansów publicznych” (Dz. Urz. Min. Fin. z 2006 roku Nr 7, poz. 58),
- „Wg mojej opinii kontrola wewnętrzna jest integralnym procesem, na który ma wpływ kierownictwo jednostki oraz jej personel. Jest ona określona tak, aby odnosić się do ryzyka i dawać rozsądne zapewnienie, że działania jednostki skierowane na wypełnianie jej funkcji pomagają w osiągnięciu ogólnych celów, m.in.: wypełnianie obowiązków

związanych z odpowiedzialnością, zgodnością z prawem i przepisami ochroną zasobów przed utratą, niewłaściwym wykorzystaniem i zniszczeniem. Aby kontrola finansowa była skuteczna wymaga się aby zadania z nią związane dotyczyły bieżącej działalności jednostki, tj. stanowiły część codziennych zadań wykonywanych przez pracowników na wszystkich szczeblach – pkt 11–12 § 4 ww. zarządzenia.”

[Dowód: akta kontroli, str. 353-355]

Zgodnie z § 7 załącznika Nr 1 do zarządzenia Nr 13/2008 z dnia 6.05.2008 r.: „Wstępna kontrola wydatków administracyjno-rzeczowych polega na sprawdzeniu czy dokonano analizy kosztów uzasadniających, że wydatek jest niezbędny i ustalony w sposób oszczędny i gospodarny.”

W § 4 pkt 11 i 12 powołanego załącznika postanowiono, że: „Do samokontroli zobowiązani są wszyscy pozostali pracownicy bez względu na zajmowane stanowisko i rodzaj wykonywanej pracy. W przypadkach nieuregulowanych w niniejszym zarządzeniu, kontrolę operacji gospodarczych dokonują osoby wskazane w instrukcji obiegu i kontroli dowodów księgowych wprowadzonej Zarządzeniem Nr 11/2008 dyrektora MOPR.”

[Dowód: akta kontroli, str. 359, 361]

3.1.2. Zgodnie z § 13 ust. 1 Regulaminu Ośrodka sprawowanie nadzoru nad działalnością i realizacją zadań statutowych oraz współdziałanie i kontrola: placówek opiekuńczo-wychowawczych, domów pomocy społecznej, Ośrodka Adopcyjno-Opiekuńczego należało do zakresu zadań głównego specjalisty Działu Instytucjonalnej Pomocy Rodzinie. Kontrola finansowa nad planowaniem i wykonywaniem dochodów i wydatków: domów pomocy społecznej, domów dziecka, Ośrodka Adopcyjno-Opiekuńczego, Gospodarstwa Pomocniczego przy Ośrodku była zadaniem Działu Finansowo-Księgowego (§ 23 ust. 4).

[Dowód: akta kontroli, str. 107, 116]

Sprawowany nadzór nad ww. jednostkami m. in. polegał na: okresowych wizytacjach placówek i zastanego stanu faktycznego, przeprowadzania rozmów z mieszkańcami DPS –ów i wychowankami placówek opiekuńczo-wychowawczych, udziału pracowników Ośrodka w organizowanych na terenie jednostek okolicznościowych spotkaniach i uroczystościach, analizy przedkładanej sprawozdawczości i dokumentów jednostek, analizy skarg i wniosków, bieżącego (telefonicznego) kontaktu i współpracy z Dyrektorami - Domów Pomocy Społecznej, Domów Dziecka i Ośrodka Adopcyjno-Opiekuńczego. W prowadzonym nadzorze za priorytetowe uznano realizację programu naprawczego w odniesieniu do całodobowych placówek opiekuńczo-wychowawczych i osiągnięcie wymaganego standardu

opieki i wychowania przez Dom Dziecka Nr 1 przy ul. Żytniej 55, który funkcjonował warunkowo w oparciu o wydane zezwolenie Wojewody Kujawsko-Pomorskiego.

[Dowód: akta kontroli, str. 349]

W badanym okresie przeprowadzono (5 grudnia 2007 r.) jedną wizytację w placówce opiekuńczo-wychowawczej (Dom Dziecka Nr 1) w zakresie organizacji pracy i warunków bytowych podczas trwającego remontu oraz przestrzegania dyscypliny pracy. Zalecono egzekwowanie obowiązku podpisywania listy obecności oraz przestrzeganie ładu i porządku na terenie domu dziecka.

[Dowód: akta kontroli, str. 347- 348]

Na pytanie, z jakich przyczyn w latach 2007-2008 (I poł.) Ośrodek nie przeprowadził żadnej kontroli nadzorowanych jednostek (tylko jedna wizytacja), tj. placówek opiekuńczo-wychowawczych, domów pomocy społecznej, Ośrodka Adopcyjno-Opiekuńczego i Gospodarstwa Pomocniczego przy Ośrodku, Pani Maria Ignatowska wyjaśniła, że:

- zakres bezpośrednich uprawnień nadzorczych Prezydenta Miasta Włocławek nad jednostkami organizacyjnymi pomocy społecznej jest realizowany przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w zakresie określonym przepisami prawa,
- ocena działalności i realizacji zadań regulaminowych dokonywana jest w oparciu o:
  - przedkładaną sprawozdawczość dot. stanu faktycznego (meldunki, raporty, sprawozdania, opracowania, informacje bieżące),
  - realizację ustaleń Prezydenta i uchwał Rady Miasta Włocławek,
  - podejmowanie przez jednostki inicjatyw i działań służących podnoszeniu jakości realizowanych usług,
  - wyniki kontroli organu Wojewody,
  - wyniki kontroli finansowej Urzędu Miasta Włocławek,
  - omawianie spraw bieżących i stały kontakt z Dyrektorami jednostek,
  - okresowe wizytowanie placówek,
- ocena działalności jednostek wynikająca z powyższego w okresie lat 2007-2008 (I półrocze 2008 r.) nie stanowiła przesłanki do ingerencji w zarządzanie i organizację jednostek i zastosowania szczególnych środków nadzoru w postaci przeprowadzenia kontroli.
- Zadania kontrolne przypisane Działowi Finansowo-Księgowemu w zakresie jednostek nadzorowanych, Ośrodek sprawuje poprzez nadzór nad realizacją zadań przez te jednostki, polegający m.in. na pomocy w przygotowywaniu projektów budżetu, poprzez

dokonywane zmiany w tym budżecie, aż do analizy jego realizacji. Gospodarstwo Pomocnicze przy Ośrodku składa comiesięczne meldunki z osiągniętych przychodów i zrealizowanych kosztów, co stanowi podstawę bieżącej oceny, analizy, - kontroli w zakresie prawidłowości działań tej jednostki.

- Funkcje kontrolne w zakresie finansów wykonuje Wydział Kontroli Urzędu Miasta we Włocławku, który z kontroli przeprowadzanych w jednostkach nadzorowanych przekazuje do Ośrodka kopie protokołów. Dotychczas nie było żadnych poważniejszych uchybień, co może świadczyć o prawidłowej współpracy z tymi jednostkami, a tym samym o prawidłowo realizowanych funkcjach nadzoru.

[Dowód: akta kontroli, str. 355, 435-436]

3.2. Rozpatrywanie skarg

Zarządzeniem wewnętrznym Nr 6/2003 z dnia 27 czerwca 2003 r. (obowiązującym) Dyrektor Ośrodka ustanowił zgodnie z art. 253 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jednolity Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 ze zm.) zwany dalej „Kpa”, organizację przyjmowania i rozpatrywania skarg i wniosków. Z treści ww. zarządzenia wynikało, że skargi i wnioski przyjmuje Dyrektor i Zastępcy Dyrektora Ośrodka w każdy wtorek w godz. od 8 do 16. Koordynację oraz prowadzenie rejestru skarg i wniosków powierzono Pani Stanisławie Matejskiej - Kierownikowi Sekcji ds. Metodycznych, Analiz i Koordynacji, a po zmianie zakresu czynności z dnia 31 sierpnia 2008 r. Kierownikowi Sekcji Pomocy Środowiskowej. Jak wynikało z zakresu czynności z dnia 31 sierpnia 2007 r. Pani Stanisławy Matejskiej Kierownika Sekcji Pomocy Środowiskowej w pkt 15 zapisano m. in. „prowadzenie rejestru skarg, dokonywanie analizy skarg i udzielanie odpowiedzi”.

[Dowód: akta kontroli, str. 317 – 324]

Organizacja Ośrodka w zakresie przyjmowania skarg i wniosków od klientów, tj. m. in. umieszczania w widocznym miejscu informacji wskazującej komórkę organizacyjną oraz wyznaczonych pracowników przez Dyrektora przyjmujących i rozpatrujących skargi i wnioski stosownie do § 3 ust. 1 i 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 8 stycznia 2002 r. w sprawie organizacji przyjmowania i rozpatrywania skarg i wniosków (Dz. U. Nr 5, poz. 46) przedstawiała się następująco:

- na I piętrze (budynek główny przy ul Kościuszki 26) na drzwiach przed wejściem do sekretariatu Ośrodka gdzie m. in. urzędowali Dyrektor i Zastępca Dyrektora była

umieszczona w widocznym miejscu tabliczka o treści: „Dyrektor MOPR w sprawach skarg i wniosków przyjmuje we wtorki w godzinach 8 - 16”. Brak było wywieszanej informacji o przyjmowaniu skarg i wniosków przez wyznaczonych pracowników Ośrodka, tj. 3 Zastępców Dyrektora i wyznaczonego pracownika zgodnie z art. 253 §§ 3 i 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jednolity Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 ze zm.).

- stwierdzono, że w 16 placówkach Ośrodka (94,12 % wszystkich placówek) znajdujących się w różnych dzielnicach miasta Włocławka brak było umieszczenia w widocznym miejscu informacji wskazującej komórkę organizacyjną oraz wyznaczonych pracowników przez Dyrektora przyjmujących i rozpatrujących skargi i wnioski zgodnie z § 3 ust. 1 i 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 8 stycznia 2002 r. w sprawie organizacji przyjmowania i rozpatrywania skarg i wniosków (Dz. U. Nr 5, poz. 46).

Ustalono, że dokonywano rejestru pisemnych skarg, z którego wynikało, że:

- w 2007 r. wpłynęło do Ośrodka 14 skarg, z których wszystkie zostały uznane za bezzasadne,
- w 2008 r. (do 30 czerwca) wpłynęło 11 skarg z tego w 2 przypadkach częściowo uznano rację skarżących i po rozpatrzeniu ich przeprowadzono z winnymi pracownikami Ośrodka rozmowy dyscyplinujące (pismo – odpowiedź na złożoną skargę PS.PS.0570/9/08 z dnia 13 czerwca 2008r. skierowane do P.C. i analogicznie odpowiedź z dnia 23 czerwca, pismo PS.PS.0570/10/08 dot. skargi J.F przekazanej wg właściwości przez Prezydenta Miasta Włocławka do rozpatrzenia przez Ośrodek). Ustalono, że składane przez obywateli do Ośrodka skargi i wnioski ustne nie były rejestrowane oraz nie sporządzano w tym zakresie protokołów stosownie do dyspozycji § 6 ust. 1 i ust 2 cytowanego powyżej rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 8 stycznia 2002 r. w sprawie organizacji przyjmowania i rozpatrywania skarg i wniosków.

[Dowód: akta kontroli, str. 273-295, 325 – 333]

Na pytanie, z jakich przyczyn nie rejestrowano i nie sporządzano protokołów z ustnych skarg i wniosków składanych przez klientów Ośrodka oraz nie umieszczano w widocznym miejscu w jednostkach podporządkowanych Ośrodkowi, informacji o dniach i godzinach przyjęć przez dyrekcję i kierownika danej komórki organizacyjnej, Pani Maria Ignatowska wyjaśniła, że:

- we wszystkich jednostkach podporządkowanych Ośrodkowi zostały uzupełnione i są wywieszane w widocznych miejscach informacje dotyczące przyjęć w sprawie skarg i wniosków,

- dotychczas przyjmujący interesantów odnotowywali sprawę w podręcznym rejestrze załatwiając ją „od ręki”. „Sprawy te dotyczyły prośb o interwencję w zakresie sposobu udzielenia pomocy np. wcześniejsza wypłata świadczenia. Skargi były i są przyjmowane w formie pisemnej i kierowane są do pracownika odpowiedzialnego za udzielanie odpowiedzi – Kierownik Sekcji pomocy Środowiskowej.”
- w lipcu zostanie zmienione zarządzenie w sprawie skarg i wniosków z uwagi na zmianę nazwy komórki pracownika odpowiedzialnego za koordynację skarg pisemnych, a przede wszystkim w związku z wprowadzeniem obowiązku sporządzania protokołu z przyjęcia skargi ustnej.

[Dowód: akta kontroli, str. 353, 434]

Poprzez zamieszczenie w protokole kontroli niżej wymienionych pouczeń Kontrolerzy informują Panią Dyrektora o przysługującym jej prawie:

- zgłoszenia przed podpisaniem protokołu kontroli, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego protokołu kontroli, pisemnych, umotywowanych zastrzeżeń, co do ustaleń zawartych w protokole kontroli (art. 55 ust. 1 i 2 ustawy o NIK);
- odmowy podpisania niniejszego protokołu kontroli, z jednoczesnym obowiązkiem złożenia na tę okoliczność, w terminie 7 dni, wyjaśnień dotyczących przyczyn odmowy podpisania protokołu kontroli (art. 57 ust. 1 ustawy o NIK). W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń, termin 7 dni - zgodnie z art. 57 ust. 2 ustawy o NIK - biegnie od dnia otrzymania ostatecznej uchwały w sprawie ich rozpatrzenia;
- złożenia z własnej inicjatywy na piśmie dodatkowych wyjaśnień, co do przyczyn i okoliczności powstania nieprawidłowości opisanych w niniejszym protokole kontroli, w terminie uzgodnionym z kontrolerem (art. 59 ust. 2 ustawy o NIK).

Kyca

O przeprowadzeniu kontroli dokonano wpisu do księgi ewidencji kontroli w pozycji nr 2.

Włocławek, dnia 24 lipca 2008 r.

.....
główny specjalista kontroli państwowej

Najwyższej Izby Kontroli
Delegatury w Bydgoszczy

Andrzej Maciejki

.....
główny specjalista kontroli państwowej

Najwyższej Izby Kontroli
Delegatury w Bydgoszczy

Zbigniew Kucewicz

Włocławek 24.07.08 r.
.....
/miejsowość, data/

DYREKTOR
Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie

Maria Ignatowska

W dniu 24 lipca 2008 r. jeden egzemplarz protokołu kontroli doręczono Pani Marii Ignatowskiej – Dyrektorowi Ośrodka.

.....
(Dowód: akta kontroli, str. 438)